

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/69/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8723211244
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8723211244.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú X. W., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v F., dieťa rodičov: matky P. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom P. A. Č.. XXXX/XX, F. - P., právne zastúpenej JUDr. Martinom Bašistom, advokátom, Štefánikova č.8, 058 01 Poprad, a otca Y. W., nar. XX.X.XXXX, bytom Š. Č..XXX/XX, XXX XX M., v konaní o návrhu matky o nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 15P/110/2023-11 zo dňa 28. septembra 2023, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje uznesenie.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadala zveriť maloleté dieťa do svojej osobnej starostlivosti, upraviť styk otca s maloletým dieťaťom a určiť výšku vyživovacej povinnosti zo strany otca na sumu 100,- Eur mesačne s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do skončenia veci samej, vedenej Okresným súdom Poprad pod sp. zn. 15P/75/2023 o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

2. Okresný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol podľa § 325 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) v spojení s § 2 a § 360 ods.1,2, § 366, § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) na podklade čl.5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a čl.3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa ako predčasný a nedôvodný s odkazom na nariadené znalecké dokazovanie v konaní vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností, vyjadrenie kolízneho opatrovníka a napokon dohodu rodičov o odovzdávaní spoločného maloletého dieťaťa, čo dáva možnosť predpokladu eliminácie rodičovských konfliktov.

3. Proti rozhodnutiu okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého dieťaťa z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. f/ a h/ CSP. Namietala možnú dĺžku konania vo veci samej a v tejto súvislosti nutnosť úpravy vzájomných pomerov účastníkov dočasne neodkladným opatrením. Poukázala na problematickú vzájomnú komunikáciu medzi rodičmi a na nevyhnutnosť zabezpečiť stabilné výchovné prostredie aspoň dočasne. Nutnosť neodkladnej dočasnej úpravy vyplýva z naliehavosti situácie a existencie záujmu maloletého dieťaťa, pretože súčasný stav je nepredvídateľný a v maximálnej možnej miere stresujúci najmä pre maloletú. Nestotožňuje sa s formálnym konštatovaním o nutnosti vykonať riadne dokazovanie v konaní, čo považuje za prílišný formalizmus a alibizmus súdu, najmä ak ide o tak nalievavú situáciu, vyžadujúcu jej okamžité riešenie a nie alibistické odkazovanie na potrebu vykonania znaleckého dokazovania s tým, že na nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebné zisťovanie skutkového stavu v takom rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej. Súd mal skúmať splnenie

podmienok bezodkladnosti, pravdepodobnosť ohrozenia práv a záujmov najmä maloletého dieťaťa. Navrhla, aby súd uznesenie prvostupňového súdu zmenil, návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel a vydal neodkladné opatrenie, ktorým zverí maloletú dočasne do osobnej starostlivosti matky, upraví styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený sa stretávať s ňou každý párnny víkend v čase od piatku od 16.00 hod. do pondelka do 08.00 hod., pričom otec si v stanovený deň a hodinu vždy prevezme maloletú v mieste školského zariadenia a po realizácii styku ju následne odovzdá ráno do školského zariadenia a matka sa zaväzuje maloleté dieťa na styk s otcom pripraviť. Obaja rodičia sú povinní navzájom sa informovať, pokiaľ by k realizácii styku nemohlo dôjsť z vážnych dôvodov v dostatočnom časovom predstihu. Ďalej sa otec zaväzuje prispievať na výživu maloletej sumou 150,- Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti uznesenia, ktoré je otec povinný platiť do rúk matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Toto neodkladné opatrenie bude trvať do skončenia veci vedenej na Okresnom súde pod sp. zn. 15P/75/2023.

4. Kolízny opatrovník navrhol, vzhľadom na skutočnosť, že vo veci je nariadené znalecké dokazovanie, potvrdiť napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

5. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 2 ods. 1 a § 3 ods.5 písm. c/ CMP, preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť.

6. V danom prípade vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa bolo rozhodnuté právoplatným rozhodnutím súdu o úprave rodičovských práv a povinností v konaní pod sp.zn. 14P/145/2022 a to schválením dohody rozsudkom okresného súdu zo dňa 25.10.2022, právoplatnej dňa 26.10.2022 tak, že:

„ S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu v tomto znení:

1.Zveruje mal. X. W., nar. XX.X.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti obom rodičom v súlade s ust. § 24 ods. 2 Zákona o rodine č.36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov v týždenných intervaloch vždy od nedele od 15.00 hod. do nasledujúcej nedele do 15.00 hod. Ako prvá striedavá starostlivosť počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku sa bude realizovať u matky.

2.Okrem tejto úpravy striedavej osobnej starostlivosti mal. dieťa bude v osobnej starostlivosti matky:

"každý párnny rok počas Vianočných sviatkov v čase od 23.12. od 9:00 hod. do 25.12. do 9:00 hod.

"každý nepárnny rok počas Vianočných sviatkov v čase od 25.12. od 9:00 hod. do 27.12. do 9:00 hod.

"každý párnny rok od 31.12. od 09:00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod.

"každý nepárnny kalendárny rok počas Veľkonočných sviatkov v čase od piatka pred veľkonočnými sviatkami od 16:00 hod. do veľkonočnej soboty do 16:00 hod.

"každý párnny kalendárny rok počas Veľkonočných sviatkov v čase od veľkonočnej soboty od 16:00 hod. do veľkonočného pondelku do 16:00 hod.

"každý rok počas letných prázdnin v čase od 31.júna 10.00 hod do 14.júla 16.00 hod., od 31.júla 16.00 hod do 15.augusta 16.00 hod.

3.Okrem tejto úpravy striedavej osobnej starostlivosti mal. dieťa bude v osobnej starostlivosti otca:

"každý nepárnny rok počas Vianočných sviatkov v čase od 23.12. od 9:00 hod. do 25.12. do 9:00 hod.

"každý párnny rok počas Vianočných sviatkov v čase od 25.12. od 9:00 hod. do 27.12. do 9:00 hod.

"každý nepárnny rok od 31.12. od 09:00 hod. do 01.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod.

"každý párnny kalendárny rok počas Veľkonočných sviatkov v čase od piatka pred veľkonočnými sviatkami od 16:00 hod. do veľkonočnej soboty do 16:00 hod.

"každý nepárnny kalendárny rok počas Veľkonočných sviatkov v čase od veľkonočnej soboty od 16:00 hod. do veľkonočného pondelku do 16:00 hod.

"každý rok počas letných prázdnin v čase od 14.júla 16.00 hod do 31.júla 16.00 hod., od 15.augusta 16.00 hod do 1.septembra 16.00 hod.

4.Rodičia sa zaväzujú maloletú v čase určenom podľa predchádzajúcich odsekov riadne pripraviť s potrebnými vecami ako aj potrebnými dokladmi (napr. zdravotným preukazom) druhému rodičovi v mieste bydliska rodiča, od ktorého odchádza, alebo v školskom zariadení v určenom čase. Rodič, ktorý si dieťa preberá si zabezpečí odvoz dieťaťa spred domu odovzdávajúceho rodiča, alebo zo školského zariadenia na vlastné náklady.

5.Obaja rodičia sú povinní navzájom sa informovať pokiaľ by k realizácii styku nemohlo dôjsť z vážnych dôvodov v dostatočnom časovom predstihu.

6.Obaja rodičia sú oprávnení maloletú X. zastupovať a spravovať jej majetok.

7. Výživné rodičom sa navzájom neurčuje.

8. Školné a stravné na štátnych školách (predškolských zariadeniach) bude hradiť otec maloletej. V prípade navštevovania súkromných škôl budú náklady s tým spojené hradiť obaja rodičia spoločne každý v jednej polovici, rovnako ako aj náklady na iné školské a mimoškolské aktivity maloletej.

9. Rodičia sa zaväzujú, že sa budú navzájom informovať o všetkých dôležitých veciach, týkajúcich sa zdravia maloletej, jej vzdelávacích výsledkoch, dlhodobějších pobytoch (viac ako 3 dni) mimo miesta pobytu. Rodičia sa zaväzujú informovať sa navzájom v prípade vycestovania s maloletou do cudziny. Cesty s maloletou do cudziny nie sú podmienené súhlasom druhého rodiča.

10. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Odvolací súd po preskúmaní predloženého spisu, vrátane vyjadrení matky maloletého dieťaťa, dospel k záveru že odvolaniu nie je dôvodné za daných okolností vyhovieť. Z vyjadrení matky, kolízneho opatrovníka, nevyplývajú skutočnosti, ktoré by osvedčovali nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov v celom navrhovanom rozsahu a takéto neboli zistené ani v priebehu odvolacieho konania. Je preto správny záver súdu prvej inštancie o nedôvodnosti návrhu, keďže nedošlo k splneniu zákonných podmienok pre aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia v danom prípade. Okolnosti narušenia zdravého výchovného prostredia maloletého dieťaťa v dôsledku či už nevhodného správania sa otca podľa tvrdení matky, ako aj obmedzovania výkonu rodičovských práv matky vo vzťahu k maloletému dieťaťu nedodržiavaním rodičovskej dohody otcom, bude predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom konaní, ktorého výsledkom bude úprava práva a povinností v záujme maloletého dieťaťa so zachovaním rovnocenného vplyvu oboch rodičov na jeho výchovu a výživu.

8. Odvolací súd vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam, plne odkazujúc na dôvody súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, už len opakovane zdôrazňuje, že účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Môže byť nariadený len vtedy, resp. dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Zároveň stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd rozhodne o poskytnutí ohrozenému alebo porušenému právu definitívnej ochrany. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

9. Zároveň, odvolací súd poukazuje na to, že vzhľadom na výsledky ďalšieho dokazovania, vykonávaného v konaní vo veci samej o úpravu práv a povinností rodičov k spoločnému maloletému dieťaťu, nebude vylúčený postup súdu podľa § 360 a nasl. CMP, pričom terajšie rozhodnutie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pri zmene skutkových okolností, resp. na základe riadne vykonaného dokazovania, nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci (§ 329 ods. 3 CSP).

10. Záverom odvolací súd vo vzťahu k oboom rodičom zdôrazňuje potrebu konštruktívnej komunikácie v záujme ich spoločného maloletého dieťaťa, ktorá má smerovať k dohode o výkone práv a povinností v záujme zachovania rovnocenného vplyvu otca a matky na ich výchovu a výživu. Odvolací súd apeluje na potrebu rešpektovania plnohodnotne druhého rodiča s tým, že pri odovzdávaní maloletého dieťaťa je dôležitou prípravou vopred tak, aby dieťa nepociťovalo prechod do starostlivosti druhého rodiča ako ujmu, či nenieslo pocit zodpovednosti za zjavnú nevraživosť rodičov, či vyhrotenie situácie. Pri tom nie je rozdiel, či k odovzdávaniu dochádza po dohode rodičov, alebo na základe rozhodnutia súdu. Je osobnou zodpovednosťou rodičov plne podporovať priebeh stretávania spoločného maloletého dieťaťa bez stresových zážitkov, predchádzajúc tak možným nepriaznivým dopadom na psychiku dieťaťa a rešpektujúc právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom (§ 30 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine).

11. Odvolací súd za daného stavu, z vyššie uvedených dôvodov, za zdôraznenia podstatných skutočností, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 CSP ako vecne správne potvrdil.

12. O trovách konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 CMP.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).